

Redengevende omschrijving boerderij

Garst 6 te Liessel

gemeente Deurne

drs. Annélien van Kuilenburg

Algemene gegevens

Oorspronkelijke functie : boerderij
Huidige functie : boerderij
Bouwjaar : 1951
Bezoekdatum : 18 februari 2014
Opdrachtgever : Roba BV

Adres : Garst 6
Postcode en plaats : 5757 RN Liessel
Gemeente : Deurne

Rapportagedatum : 2 april 2014

Monumentenhuis Brabant B.V.
Markt 9
4931 BR Geertruidenberg
www.monumentenhuisbrabant.nl
T. 0162-511833
E. info@monumentenhuisbrabant.nl

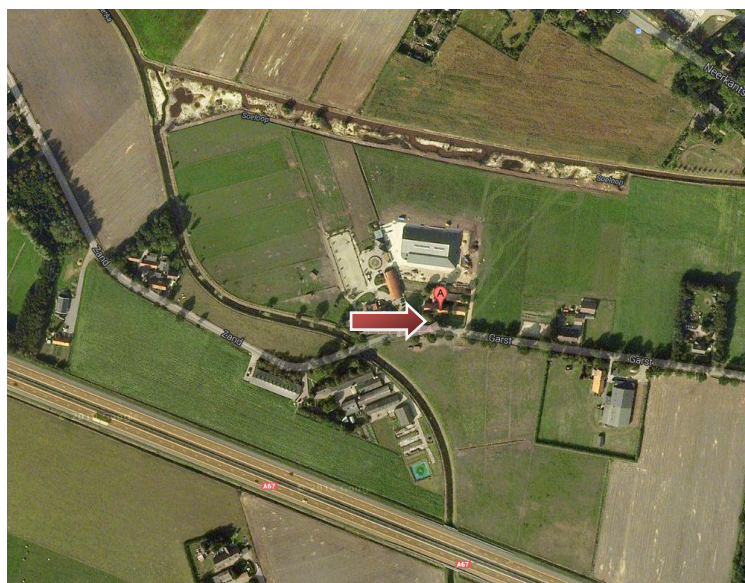
Monumentenhuis Brabant B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

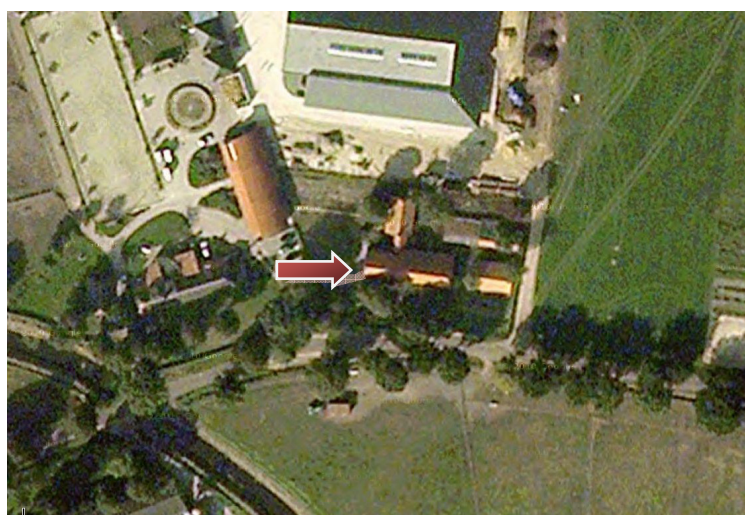
Beschrijving

Situering, geschiedenis en hoofdvorm

Even ten zuidoosten van het dorp Liessel bevindt zich aan de weg Garst een boerderijcomplex uit 1951. De weg Garst is aangelegd als dijk van het dorp Asten naar het buurtschap Heittrak. Aan de weg liggen verschillende historische boerderijcomplexen. Het boerderijcomplex Garst 6 bestaat uit verschillende onderdelen. Het hoofdgebouw betreft een langgevelboerderij die parallel aan de weg ligt, met een haaks daarop geplaatste schuur aan de achterzijde. Aan de rechterzijde van de boerderij bevindt zich een vrijstaande varkensschuur uit dezelfde periode. Daarachter staat nog een vrijstaande kippenschuur. Deze redengevende omschrijving dient om de cultuurhistorische waarde van de langgevelboerderij en bijgebouwen van Garst 6 vast te stellen.

Luchtfoto van het gebied ten zuidoosten van Liessel. De rode pijl duidt het boerderijcomplex Garst 6 aan. Bron: Google Earth

Uitsnede van dezelfde luchtfoto. De betreffende schuur is evenwijdig aan de weg gesitueerd. Bron: Google Earth

Het boerderijcomplex Garst 6 is gebouwd in 1951, in de Wederopbouwperiode. De voorganger, die aan de andere zijde van de weg stond, is tijdens

oorlogshandelingen in de Tweede Wereldoorlog verloren gegaan. De boerderij bezit geen officiële Wederopbouwgevelsteen.

De eenlaags boerderij met rechthoekige plattegrond is opgetrokken in machinale baksteen en gemetseld in halfsteensverband voorzien van een platvolle voeg. Het trasraam wordt van het opgaand metselwerk gescheiden door middel van een rollaag. De gevels worden beëindigd met een eenvoudige tandlijst direct onder de dakrand. Het gebouw wordt afgedekt door een zadeldak met een wolfseinde aan de zijde van het bedrijfsgedeelte. Het dak is gedekt met rode muldenpannen. Op de scheiding van het woon- en bedrijfsgedeelte en ter hoogte van de linkerzijgevel steken gemetselde schoorstenen door de nok. De boerderij is van het type langgevel. De deel, waar met hooi gevulde wagens naar binnen reden, bevindt zich bij dit gebouwtype in de lange gevel. De hoge deeldeuren markeren de plaats van de deel aan de buitenzijde. Aan de achterzijde, haaks op het hoofdgebouw, bevindt zich een eenlaags schuur met rechthoekige plattegrond onder een zadeldak bedekt met rode muldenpannen. Door middel van een lager tussenlid onder een zadeldak wordt de schuur met de boerderij verbonden. In het verlengde van de boerderij aan de rechterzijde staat een vrijstaande varkensschuur met rechthoekig grondplan en een zadeldak. Parallel achter deze schuur staat een kippenschuur met een rechthoekig grondplan en een zadeldak met rode muldenpannen. Tegen de rechterzijgevel van de kippenschuur staat een houten aanbouw die een zeer geringe cultuurhistorische waarde bevat. Dit gedeelte wordt dan ook niet nader omschreven.

Boerderij

Voorgevel

Met de voorgevel wordt de langgevel aan de straat bedoeld. Deze bevat aan de linkerzijde het woongedeelte en aan de rechterzijde het bedrijfsgedeelte. Het woonhuis bevat een traditionele indeling met een houten voordeur met bovenlicht onder een strek in het midden en een venster onder een strek aan weerszijden. De vensters zijn voorzien van een bakstenen lekdorpel. In het dakvlak bevindt zich direct boven het rechter venster een oorspronkelijke dakkapel.

Het bedrijfsgedeelte bevat van links naar rechts onder gemetselde strekken drie getoogde vierruits betonnen stalvensters, een getoogde deelbare houten loopdeur en nog twee vierruits betonnen stalramen. Rechts hiervan zit onder een betonnen latei een hoge houten deeldeur.

Voorgevel woonhuis

Bedrijfsgeedeelte

Stalvensters

Linkerzijgevel

Het betreft de kopgevel van het woongedeelte. De gevel bevat op de benedenverdieping onder een strek twee T-vensters met tweeruits bovenlicht. De vensters zijn voorzien van bakstenen lekdorpels. De bovenverdieping bevat twee vierkante tweeruits vensters met bakstenen lekdorpel. Bij de aanzet van het dak zijn smalle schouders gemetseld. De gevel eindigt in een doorgetrokken gemetselde schoorsteen.

De kopgevel van het woongedeelte Venster

Rechterzijgevel

De rechterzijgevel betreft de kopgevel van het bedrijfsgedeelte. De gevel bevat aan de linkerkant twee vierruits betonnen stalvensters onder een strek. De vensters zijn voorzien van bakstenen lekdorpels. Aan de rechterkant zit een getoogde deelbare houten loopdeur. De gevel telt een serie muurankers, bedoeld voor het realiseren van een latere aanbouw. Dit is er echter nooit van gekomen. Direct onder het wolfseinde is een tandlijst aangebracht.

Rechterzijgevel

Achtergevel

De achterzijde bevat rechts het woongedeelte. De gevel van het woongedeelte bevat twee T-venster met tweeruits bovenlicht. De vensters zijn voorzien van een strek en een bakstenen lekdorpel.

Het bedrijfsgedeelte van de boerderij bevat van links naar rechts onder strekken twee getoogde zesruits betonnen stalvensters met kleppende bovenlichten, een getoogde houten loopdeur, een dubbele staldeur onder een betonnen latei, twee getoogde zesruits stalvensters en nog een getoogde houten loopdeur.

Bedrijfsgedeelte aan de achterzijde

Stalvensters in de achtergevel

Interieur

Het interieur van het woongedeelte heeft een traditionele indeling met een gang achter de voordeur in het midden, een "goeikamer" met gemetselde schouw, een ouderslaapkamer, nog een kleinere kamer en een grote keuken met oorspronkelijke schouw met inbouwkast en rookkast. Vanuit de keuken leidt een trap naar de bovenverdieping waar zich drie slaapkamers en een overloop bevinden en een rookkanaal met rookluik.

Het bedrijfsgedeelte van de boerderij bevat een oorspronkelijk ingericht stalgedeelte met grupstal. Het plafond van het stalgedeelte is gemetseld van baksteen. De stal is in een latere periode door middel van een houten wand in twee delen verdeeld.

De deel betreft een hoge open ruimte. Het dak is onbeschoten: de pannen liggen in het zicht. Achter in deze ruimte bevindt zich een oorspronkelijke gemetselde paardenstal.

Schouw in de keuken

Schouw in de goeikamer

Stalgedeelte

Idem

Gemetseld plafond in het stalgedeelte

Paardenstal

Kapconstructie

Bijgebouwen

De eenlaags **schuur aan de achterzijde** van de boerderij wordt met een lager tussenlid met de boerderij verbonden. De schuur heeft een rechthoekig grondplan onder een zadeldak met rode muldenpannen. De gevels zijn opgetrokken uit baksteen en gemetseld in halfsteens verband. De linkerzijgevel (lange gevel) van de schuur van links naar rechts een houten varkensdeurtje, twee betonnen tweeruits vensters, nog een varkensdeurtje en weer twee tweeruits betonnen vensters. Beide kopgevels bevatten een getoogde houten loopdeur. De andere gevel bevat van links naar rechts een tweeruits betonnen stalvenster, een houten varkensdeurtje, twee betonnen stalvensters en twee betonnen stalvensters. Op het nokeinde staat een gemetselde schoorsteen, de andere zijde heeft een gemetseld toppilaster. Het lagere **tussenlid** onder een zadeldak met rode muldenpannen bevat aan de zijde van het woongedeelte onder rollagen een houten loopdeur en drie vierkante vensters met bakstenen lekdorpel. Het tussenlid is opgevat als 'goot' en heeft een eenvoudige gootsteen met granito blad.

De **vrijstaande varkensschuur** aan de rechterzijde van de boerderij met rechthoekige plattegrond staat met de nokas precies in het verlengde van het hoofdgebouw. De gevels zijn opgetrokken uit baksteen in halfsteensverband. Het gebouw wordt afgedekt met een zadeldak bedekt met rode muldenpannen. De voorgevel, aan de straatzijde, bezit vier varkensdeurtjes en brede vensters onder de dakrand. In de linkerkopgevel bevindt zich een houten toegangsdeur. De achtergevel bevat eveneens varkensdeurtjes en brede vensters.

De **vrijstaande kippenschuur** achter de varkensstal, is eveneens gebouwd vanuit een rechthoekig grondplan onder een zadeldak met rode muldenpannen. De gevels zijn opgetrokken uit baksteen en gemetseld in kruisverband. Dicht boven de grond bevat de voorgevel een aantal uitloopgaten voor de kippen. De gevel bevat voorts grote vensters.

Tussenlid

Andere gevel schuur

Aangebouwde schuur

Vrijstaande varkensschuur

Kippenschuur

Interieur van de vrijstaande varkensstal

Waardering

Cultuurhistorische waarden

Het boerderijcomplex Garst 6 is cultuurhistorisch van belang als uitdrukking van de sociaaleconomische en agrarische ontwikkeling van het buitengebied van Liessel in de Wederopbouwperiode. De boerderij is tevens van belang als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van een langgevelboerderij.

Architectuur- en kunsthistorische waarden

De boerderij is architectuurhistorisch van waarde als voorbeeld van een boerderij uit 1951, gebouwd in een karakteristieke Wederopbouwstijl met een eenvoudige maar functionele vormgeving en met gebruikmaking van typerende bouwmaterialen, zoals machinale baksteen en rode muldenpannen.

Situationele en ensemblewaarden

Het complex bezit ensemblewaarden vanwege de samenhang van de diverse onderdelen op het boerenerf, bestaande uit de boerderij en de bijgebouwen. Voorts is de situering van de verschillende onderdelen op het erf van belang. Tot slot is het object van beeldbepalende betekenis voor het aanzien van zijn omgeving.

Gaafheid en herkenbaarheid

De boerderij is van belang wegens de gaafheid van de hoofdvorm en de gaafheid van de gevelindeling van het exterieur en de indeling en detailleringen van het interieur. De functie en het gebruik zijn in het gebouw nog goed afleesbaar. De bijgebouwen zijn ook van belang vanwege de gaafheid van de hoofdvorm en de herkenbaarheid van het oorspronkelijke gebruik.

Zeldzaamheid

In de omgeving van Liessel en Deurne zijn veel vergelijkbare boerderijen uit de Wederopbouwperiode te vinden. Echter, vanwege de gaafheid van de boerderij in samenhang met de ensemblewaarde is er sprake van enige zeldzaamheid op lokaal niveau.